

Okruhy otázek ke SZZ, program B-BLES Lesnictví, specializace BERLH – Ekonomika a řízení lesního hospodářství

Předmět SZZ: Těžba a doprava dříví (skládá se z ročníkových předmětů: Lesnická mechanizace, Lesnické a myslivecké stavby, Lesní těžba).

1. Definice lesní těžby a dopravy dříví v odborném a právním kontextu.
2. Vývoj a historie procesu výroby dříví.
3. Základní informace stavu lesního hospodářství ČR s ohledem na produkci surového dříví: lesnatost, vlastnickou strukturu lesů, kategorie lesa, druhy těžeb, výše těžeb, podílu těžebních metod na celkové výši těžeb, exportu a importu dříví, podílu výroby dle jakostních tříd atd.
4. Vady surového dříví: skupiny, definice, měření a možnosti omezení vzniku vad při výrobě dříví.
5. Měření a krychlení surového dříví: surových kmenů, kulatiny, hrání, dezintegrování materiálu.
6. Druhování surového dříví: požadavky na sortimenty, dělení do jakostních tříd.
7. Konstrukce a funkční principy lesnické mechanizace a nástaveb těžebních a dopravních strojů pro výrobu dopravy a manipulaci dříví (např. řezné ústrojí motorové pily, bezpečnostní prvky motorové pily, lesnická nástavba UKT, popis těžební hlavičky harvestoru apod.)
8. Terénní klasifikace a technologické typizace.
9. Předvýrobní příprava pracoviště před zahájením výroby dříví.
10. Těžba dříví jako výrobní fáze procesu výroby surového dříví: těžební metody, těžební technologie s rozkladem na dílčí pracovní operace, formy organizace práce, mechanizační prostředky v těžbě dříví.
11. „Klasický“ způsob těžby dříví motorovou pilou: technika kácení a zpracování normálně i abnormálně rostlých stromů a ostatních rizikových stromů.
12. Těžba dříví a jeho zpracování harvestory; zpracování dříví dalšími víceoperačními stroji (procesory).
13. Prvotní evidence a příjem surového dříví: Teplická metoda, ceníkové kódy LČR, počítačová podpora, číselník L10 a další.
14. Přejímky surového dříví: specifika přejímky vs. příjmy dříví; metodika hmotnostní přejímky dříví.
15. Soustřeďování dříví jako výrobní fáze výroby surového dříví: rozdělení a definice navazujících pracovních operací v závislosti na dopravním prostředku.
16. Bezúvazkové soustřeďování dříví: mechanizace a pracovní nástroje; návaznost jednotlivých pracovních operací, pracovní postupy a bezpečnost práce.
17. Úvazkové soustřeďování dříví: mechanizace a pracovní nástroje; návaznost jednotlivých pracovních operací, pracovní postupy a bezpečnost práce.
18. Odvoz dříví jako výrobní fáze výroby surového dříví: dopravní prostředky vč. veřejné železnice.
19. Krátkodobé a dlouhodobé plánování výroby surového dříví.
20. Výpočet výkonnosti práce; výkonové normy pro výrobu surového dříví.
21. Sklady dříví: horní (lesní) sklady, manipulačně-expediční sklady, manipulace dříví na skladech.
22. Bezpečnost a ergonomie práce při práci s motorovou pilou; bezpečnost práce při těžbě dříví v úmyslných a nahodilých těžbách.
23. Bezpečnost a ergonomie práce při soustřeďování dříví, odvozu dříví a manipulaci a skladování dříví.
24. Přidružená lesní výroba (zejména tzv. *Non-Wood Forest Products*).
25. Stavby pro plnění funkcí lesa. Výčet, legislativa, technické normy.
26. Lesní dopravní síť – prvky, definice.
27. Lesní cesty a vozovky lesních cest – definice, základní konstrukční vrstvy vozovky.
28. Hrazení bystřin a strží - principy, metody, základní typy objektů.
29. Malé vodní nádrže v lesích – definice, typy hrází, příklady hrázových objektů.
30. Úprava vodního režimu lesních půd odvodněním – důvod a způsoby snížení hladiny podzemní vody.

Předmět SZZ: Hospodářská úprava lesa (skládá se z ročníkových předmětů: Dendrometrie, Hospodářská úprava lesa).

1. Dendrometrické veličiny, dendrometrické pomůcky a přístroje
2. Vyjádření podélného tvaru kmene
3. Stanovení objemu stojícího stromu
4. Celoplošné průměrkování,
5. Metoda zkusných ploch
6. Kruhové zkusné plochy
7. Relaskopická metoda
8. Stanovení zásoby porostu metodou taxačních tabulek
9. Stanovení zásoby porostu metodou objemových tabulek
10. Stanovení zásoby porostu metodou jednotných objemových křivek
11. Charakteristiky tloušťkové a výškové struktury porostů
12. Charakteristiky vnitřní struktury porostu
13. Růstová dynamika, růstové funkce, běžný a průměrný přírůst
14. Celková objemová produkce, celkový běžný a celkový průměrný přírůst
15. Základní pojmy v HÚL
16. Časová úprava lesů
17. Hospodářský soubor
18. Jednotky prostorového rozdělení lesa
19. Těžební ukazatelé
20. Rámcové a podrobné plánování
21. Oblastní plán rozvoje lesů
22. Lesní hospodářský plán
23. Lesní hospodářská osnova
24. Tvorba a schvalování LHP a LHO
25. Závazná a doporučující ustanovení LHP a LHO

Předmět SZZ: Právní úprava lesního hospodářství (skládá se z ročníkových předmětů: Základy práva, Právní předpisy v lesnictví, Správní právo).

1. Les jako veřejný statek a předmět soukromého vlastnického práva. Pojmové znaky vlastnického práva ve vztahu k lesnímu majetku. Kde a jakým způsobem je zakotvena ochrana vlastnického práva? Práva a povinnosti vlastníka lesa. Kdo a jakým způsobem může vlastnické právo omezovat?
2. Které právní předpisy upravují hospodaření v lesích (užívání lesů)? Systematika, základní přehled a charakteristika těchto pramenů práva.
3. Pozemky určené k plnění funkcí lesa (PUPFL). Definice, charakteristika. Rozhodování v pochybnostech, zda je jedná o PUPFL. Odnětí pozemků a omezení jejich využívání.
4. Kategorizace lesů dle lesního zákona. Kdo a jakým způsobem určuje kategorizaci lesa, jaké jsou důsledky zařazení do některé z kategorií?
5. Právo obecného užívání lesů. Definice, kdo a jakým způsobem je může modifikovat (omezit)? Kdo právo obecného lesa užívání lesa může kontrolovat, případně ukládat sankce?
6. Zakázané činnosti v lesích. Které právní předpisy definují takové činnosti. Kdo a jakým způsobem ukládá sankce za tyto přestupky?
7. Dozor (vrchní státní dozor) v lesním hospodářství. Jaká je role České inspekce životního prostředí (ČIŽP) ve vztahu k lesům?
8. Nástroje státu a vlastníka lesa k zajištění trvale udržitelného hospodaření v lesích. Přehled těchto nástrojů, systematika a charakteristika. Které z těchto nástrojů slouží především potřebám vlastníka lesů?
9. Institut lesní stráž. Charakteristika, definice, zákonné podmínky pro její ustanovení. Práva a povinnosti. Kdo a jakým způsobem lesní stráž ustanovuje?
10. Institut odborného lesního hospodáře (OLH). Charakteristika, definice, zákonné podmínky pro jeho ustanovení. Práva a povinnosti. Kdo a jakým způsobem lesní stráž ustanovuje?
11. Licence v lesním hospodářství. Charakteristika a přehled. Obecné a zvláštní podmínky pro udělení licencí. Příklady.
12. Státní správa lesů. Organizace, struktura a kompetence státní správy lesů. Odpovědnost státu za škodu způsobenou nesprávným úředním postupem.
13. Správní rozhodování orgánů státní správy lesů. Zásady správního řízení. Druhy správního řízení. Čím se řídí procesní pravidla pro správní rozhodování?
14. Správní rozhodnutí. Charakteristika, náležitosti individuálního správního aktu. Příklady správního rozhodování ve vztahu k lesům a lesnímu hospodářství.
15. Opatření obecné povahy. Charakteristika z pohledu správního práva a příklady aplikace v lesním hospodářství.
16. Opravné prostředky ve správním řízení? Charakteristika, systematika a příklady. Správní soudnictví.
17. Trestní právo ve vztahu k lesům a lesnímu hospodářství. Trestní zákoník, trestněprávní odpovědnost fyzických a právnických osob. Pojem úřední osoba. Kdo je úřední osobou ve vztahu k lesům a lesnímu hospodářství?
18. Přestupky v lesním hospodářství. Kdo je oprávněn vést přestupkové řízení a ukládat sankce? Příklady sankcí za přestupky. Pokuta uložená příkazem na místě.
19. Které právní předpisy upravují problematiku reprodukčního materiálu lesních dřevin. Charakteristika a příklady základních pojmů a institutů, které tyto předpisy vymezují.
20. Které právní předpisy upravují oblast uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh. Co je to systém náležité péče. Které orgány státní správy a jakým způsobem mohou uvádění dřeva a dřevařských výrobků na trh kontrolovat a ukládat případné sankce?
21. Hospodaření v lesích a ochrana přírody a krajiny. Které právní předpisy a jakým způsobem regulují a ovlivňují nakládání s lesy a užívání lesů. Jaké má vlastník lesa nástroje k uplatnění náhrad za omezení vlastnického práva z důvodu ochrany životního prostředí?

Předmět SZZ: Marketing a účetnictví v lesním hospodářství (skládá se z ročníkových předmětů: Účetnictví, Marketing v LH, Organizace a řízení podniku).

1. Funkce účetnictví v tržní ekonomice. Charakteristika a struktura rozvahy. Klasifikace aktiv a pasiv.
2. Vliv hospodářských operací na změny rozvahových položek aktiv a pasiv. Účty, charakteristika, pravidla účtování. Účetní uzávěrka.
3. Hospodářské operace a jejich členění. Charakteristika nákladů a výnosů.
4. Zásady pro účtování nákladů a výnosů. Charakteristika a členění nákladů a výnosů. Náklady a výnosy provozní.
5. DPH. Zásady nákupu a prodeje majetku a služeb u plátců daně z přidané hodnoty.
6. Charakteristika účtování o dlouhodobém majetku. Nákup, odepisování, prodej, vyřazení dlouhodobého majetku.
7. Charakteristika nakoupených zásob. Zásady jejich účtování.
8. Charakteristika zásob vytvořených vlastní činností. Zásady jejich účtování.
9. Zúčtování se zaměstnanci. Pravidla výpočtů daně z příjmů a záloh na zdravotní a sociální pojištění. Zásady účtování. Charakteristika příjmů a výdajů v účetnictví.
10. Výsledek hospodaření. Charakteristika, vyčíslení, přerozdělení.
11. Účetní systémy. Účetní doklady – rozdělení, náležitosti, účetní zápisy. Všeobecné účetní zásady.
12. Úloha marketingu při podnikání v lesním hospodářství.
13. Business model CANVAS a jeho aplikace pro malé a střední firmy.
14. Hodnotový řetězec v dřevozpracujícím průmyslu.
15. Analýza SWOT a její vyhodnocení, stanovení cílů.
16. Analýza zákazníků a analýza konkurence.
17. Kritické faktory úspěchu a udržitelná konkurenční strategie.
18. Produktový mix a cenová politika.
19. Marketing služeb a distribuce. Vztahový marketing, moderní metody marketingu: využití internetu a sociálních sítí.
20. Cíle řízení podniků víceúčelového LH a metody rozhodování. Víceúčelové a vícekritériální rozhodování v lesním podniku.
21. Zvláštnosti a principy řízení lesního podniku, faktory ovlivňující výsledek.
22. Řízení podniku z pohledu funkcí managementu.
23. Organizace a organizování v LH, typy organizačních struktur.
24. Metody podnikového plánování a kontroly ve specifickém prostředí LH.
25. Lidský faktor v řízení a organizaci lesního podniku – manažer lesního podniku.
26. Systémy podnikové a vnitropodnikové zainteresovanosti v LH. Motivace a její prvky.